

UCHWAŁA Nr 0102-500/15
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
w Olsztynie
z dnia 09 grudnia 2015 roku

w sprawie badania zgodności z prawem uchwały Nr XIII/74/2015 Rady Gminy Janowiec Kościelny z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłaty targowej i sposobu jej poboru.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie

działając na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz.1113 z późn. zm.) oraz art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 1515)

uchwała, co następuje:

stwierdza się nieważność uchwały Nr XIII/74/2015 Rady Gminy Janowiec Kościelny z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłaty targowej i sposobu jej poboru.

Uzasadnienie

Rada Gminy Janowiec Kościelny na sesji w dniu 25 listopada 2015 r. podjęła uchwałę Nr XIII/74/2015 w sprawie ustalenia wysokości stawek opłaty targowej i sposobu jej poboru.

W dniu 01 grudnia 2015 r. uchwałę tę przedłożono Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Olsztynie, celem zbadania jej postanowień pod względem zgodności z prawem.

Pismem z dnia 03 grudnia 2015 r. zawiadomiono Gminę Janowiec Kościelny, że uchwała ta będzie rozpatrywana na posiedzeniu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie (zwane dalej: Kolegium Izby) w dniu 09 grudnia 2015 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 powołanej ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych w posiedzeniu kolegium izby ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana. Przedstawiciel Gminy Janowiec Kościelny nie uczestniczył w posiedzeniu Kolegium Izby.

Stosownie do art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, orzekanie o nieważności uchwał i zarządzeń, w sprawach wymienionych w art. 11 ust. 1 w/w ustawy, zastrzeżono dla kolegium regionalnej izby obrachunkowej. Przepis art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych stanowi, że właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy Ordynacja podatkowa.

Kolegium Izby badając przedmiotową uchwałę stwierdza, co następuje:

Stosownie do art. art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm.) w związku z art. 9 pkt 10 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1045) od dnia 1 stycznia 2016 r. rada gminy może wprowadzić opłatę targową.

Stosownie do art. art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm.) w związku z art. 9 pkt 10 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1045) od dnia 1 stycznia 2016 r. rada gminy może wprowadzić opłatę targową, wobec czego od tego terminu opłata będzie miała charakter fakultatywny.

To czy w danej gminie będzie pobierana opłata targowa zależy od woli organu stanowiącego tej gminy. Rada gminy zobowiązana jest więc do jednoznacznego wyrażenia swojej woli w tym zakresie poprzez wprowadzenie opłaty targowej na swoim terenie w drodze uchwały. Nie może czynić tego w sposób dorozumiany jedynie poprzez określenie stawek opłaty targowej. Tak więc skoro badana uchwała Rady Gminy Janowic Kościelny w sprawie ustalenia wysokości stawek opłaty targowej i sposobu jej poboru ma wejść w życie od 1 stycznia 2016 r., to jej postanowienia muszą uwzględniać stan prawny na dzień jej wejścia w życie. Tym samym chcąc wprowadzić opłatę targową na terenie Gminy Janowiec Kościelny, Rada Gminy Janowic Kościelny zobowiązana jest do zawarcia takiego zapisu w uchwale, a dopiero potem do określenia wysokości stawki opłaty targowej.

W ocenie Kolegium Izby unormowanie przez Radę Gminy Janowiec Kościelny spraw związanych z opłatą targową bez uprzedniego wprowadzenia tej opłaty, w sposób istotny narusza art. 15 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Ponadto Kolegium wskazuje, że § 3 ust. 2 przedmiotowej uchwały Rada Gminy Janowiec Kościelny postanowiła, że opłatę targową pobiera inkasent wydający pokwitowanie urzędowe jako dowód jej opłacenia.

Odnosząc się do postanowień § 3 ust. 2 przedmiotowej uchwały Kolegium Izby stwierdza, że w państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Realizując kompetencję organ musi uwzględniać treść normy ustawowej. Odstąpienie od tej zasady z reguły stanowi istotne naruszenie prawa. Zarówno w doktrynie, jak również w orzecznictwie, ugruntował się pogląd dotyczący dyrektyw wykładni norm o charakterze kompetencyjnym. Naczelną zasadą prawa administracyjnego jest zakaz domniemania kompetencji. Ponadto należy podkreślić, że normy kompetencyjne (upoważniające) powinny

być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie niedopuszczalnym jest dokonywanie wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzanie kompetencji w drodze analogii.

Na podstawie art. 15 ust. 1, art. 19 pkt. 1 lit. a i art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych rada gminy w zakresie opłaty targowej może:

- wprowadzić opłatę targową,
- określić zasady jej ustalania i poboru oraz terminy płatności i wysokość stawek,
- zarządzić jej pobór w drodze inkasa, oraz określić inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso.

Wobec powyższego Kolegium Izby stwierdza, że § 3 ust. 2 przedmiotowej uchwały narusza art. 15 ust. 1, art. 19 pkt. 1 lit. a i art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych gdyż żaden przepis prawa w tym wskazane wyżej przepisy ustawy o podatkach i opłatach lokalnych nie upoważniają Rady Gminy Janowiec Kościelny do nałożenia na inkasenta obowiązku wydawania pokwitowania urzędowego, jako dowodu opłacenia opłaty targowej.

Mając na uwadze taki stan sprawy Kolegium Izby postanowiło, jak w sentencji.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Na niniejszą uchwałę Kolegium RIO w Olsztynie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, w terminie 30 dni od daty jej otrzymania za pośrednictwem tutejszej Izby.

Z-CA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Olsztynie

Bogdan Gaber